

Kako se zaštititi od uboda krpelja?

- Uređivanjem zelenih površina: košenje, spaljivanje rastinja i otpadaka, uklanjanje opalog lišća.
- Smanjivanjem površine kože koja može biti izložena ubodima krpelja: nošenje odele i dugačkih rukava i nogavica, uvlačenje nogavica u arape i upotreba repelenata za odeću i kožu.
- Pregledom i pranjem odele posle svakog boravka u prirodi.
- Svakodnevnim pregledom kože u toku i posle boravka u prirodi (nezaboraviti kosmatu deo glave).

Šta uraditi ukoliko se krpelj našao na koži?

Vadjenje krpelja pincetom

Treba ga odstraniti pravilno. Isključivo pincetom i bez prethodne upotrebe bilo kakvih hemijskih i kozmetičkih preparata (ulje, aceton, lak za nokte, alkohol i sl.). Krpelj se uhvati pincetom što bliže koži i, bez gnječenja i kidanja, polako izvlači i napolje. Posle odstranjivanja krpelja ubodno mesto na koži treba dezinfikovati.

Ukoliko ste sami pokušali da odstranite krpelja i u tome niste uspeli u celosti, ne dirajte preostali deo, već se obavezno obratite lekaru.

Sledi praćenje zdravstvenog stanja. Otkrivanja prvih simptoma bolesti zahteva obavezno lečenje.

Najčešće je to pojava karakterističnog crvenila kože na mestu uboda krpelja.

1.

Nakon boravka u prirodi obavezno pregledati kožu celog tela.

Nakon boravka u prirodi obavezno pregledati kožu celog tela.

2.

Pravilno odstranjivanje krpelja u toku 24 sata od uboda smanjuje verovatnoću prenosa uzročnika lajmske bolesti na ovek i nastanak infekcije.

Pravilno odstranjivanje krpelja u toku 24 sata od uboda smanjuje verovatnoću prenosa uzročnika lajmske bolesti na ovek i nastanak infekcije.

3.

Pojava karakterističnog ovalnog crvenila na mestu uboda je najčešće prvi znak infekcije i obavezno se lečiti.

Pojava karakterističnog ovalnog crvenila na mestu uboda je najčešće prvi znak infekcije i obavezno se lečiti.

LAJMSKA BOLEST

pitanja i odgovori

IZDAVA

Gradski zavod za javno zdravlje Beograd

Za izdavača

Prim. dr Slobodan Tošović, Mr sc.

AUTORI

Mr sc.med.dr Nevenka Pavlović

RECENZENT

Prim. dr Veljko Čerković

DIZAJN I PRIPREMA

Zoran Mirić

ŠTAMPA

Gradski zavod za javno zdravlje Beograd

GRADSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
CENTAR ZA KONTROLU I PREVENCIJU BOLESTI

LAJMSKA BOLEST

PITANJA I ODGOVORI

KONTAKTI:

Centar za kontrolu i prevenciju bolesti

tel: 011 20 78 677 011 3235 610

fax: 011 3239 467

e-mail: epidemiologija@zdravlje.org.rs

Šta je lajmska bolest?

Lajmska bolest je infektivno oboljenje iji je uzro nik bakterija borelija burgdorferi. Infekcija naj eš e zahvata kožu, nervni sistem, zglobove i srce, ali i i sve ostale organe i sisteme.

Kako se bolest prenosi?

Infekcija se prenosi ubodom krpelja roda Ixodes koji je zaražen uzro nikom ove bolesti. Za prenos borelije burgdorferi potrebno je da krpelj boravi na koži oko 24 asa.

Zašto i kada dolazi do uboda krpelja?

Zato što su paraziti koji se hrane sisanjem krvi oveka i životinja. Nakon uboda, vrsto se prika e za kožu i hrane više dana. Period hranjenja na našima prostorima traje od po etka prole a do kasne jeseni, pa ubode krpelja registrujemo skoro u toku cele godine. Najve i broj uboda povezan je sa lepim vremenom i dužim boravkom ljudi u prirodi.

Da li su svi krpelji zaraženi uzro nikom lajmske bolesti?

Nisu, i svaki ubod krpelja ne zna i obavezno i nastanak infekcije. Na podru ju Beograda oko 25% krpelja "nosi" uzro nika lajmske bolesti.

Gde se krpelji nalaze u prirodi?

Na podru jima koja su obrasla visokom travom, šibljem, žbunovitim rastinjem, zatim u šumama, livadama, neure enim dvorištima i parkovskim površinama. Borave na zelenom rastinju do visine 1 metra.

Erythema migrans

Koji su naj eš i simptomi lajmske bolesti i kada se javljaju?

Prvi simptomi i znaci bolesti se javljaju posle 1 do 30 dana od uboda krpelja. Naj eš e su to:

- crvenilo na mestu uboda krpelja (erythema migrans)
- bolovi u zglobovima i miši ima glavobolja
- povišena temperatura, groznica umor

Krpelj na koži

Erythema migrans je siguran znak I stadijuma lajmske bolesti. Javlja se na mestu uboda kao ovalno crvenilo koje se širi i s vremenom dobija prstenasti izgled.

Ukoliko u ovom stadijumu izostane le enje, bolest napreduje i nakon nekoliko nedelja i meseci se javljaju manifestacije II stadijuma:

- uko enost vrata, teža glavobolja, privremena paraliza miši a lica (zahva en nervni sistem)
- kra e epizode bolova i otoka velikih zglobova (upala zglobova)
- vrtoglavica, nepravilan rad srca (ošte enja srca)

U slu ajevima propuštenog ili neadekvatnog le enje bolesti u II stadijumu, posle deset meseci ili više godina, može da do e do trajnih ošte enja zglobova, nervnog sistema i kože. Ove promene pripadaju III stadijuma lajmske bolesti, uti u na smanjenje radne sposobnosti i nastanak invalidnosti.